

CHƯƠNG TRÌNH THÁCH THỨC ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VIỆT NAM 2024

Chương trình Thách thức Đổi mới sáng tạo Việt Nam 2024 do Bộ Kế hoạch và Đầu tư chủ trì, Trung tâm Đổi mới sáng tạo Quốc gia (NIC) phối hợp với Tập đoàn Meta tổ chức.

Theo ông Trần Duy Đông, Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư, cho biết: Thách thức Đổi mới Sáng tạo Việt Nam 2024 bám sát vào bối cảnh ngành công nghiệp bán dẫn ngày càng đóng vai trò quan trọng trong cạnh tranh kinh tế toàn cầu, sự phát triển mạnh mẽ của trí tuệ nhân tạo, chiến lược phát triển các ngành công nghệ cao của Chính phủ Việt Nam. Chương trình không chỉ cho thấy tầm nhìn và sự ủng hộ rất lớn của Bộ Kế hoạch và Đầu tư trong việc thúc đẩy hai lĩnh vực tiềm năng này mà còn góp phần hiện thực hóa những mục tiêu chiến lược Chính phủ đặt ra.

Chương trình năm nay diễn ra với 2 chủ đề trụ cột là (1) Tìm kiếm và vinh danh các giải pháp nâng cao chất lượng công đoạn thiết kế, đóng gói, kiểm thử trong chuỗi giá trị ngành bán dẫn, với ưu tiên ứng dụng phục vụ lĩnh vực trí tuệ nhân tạo; và (2) Tìm kiếm và vinh danh các giải pháp ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo phục vụ cho xây dựng, phát triển doanh nghiệp, gia tăng năng suất công việc.

Thách thức Đổi mới sáng tạo Việt Nam 2024 hướng đến thúc đẩy tư duy hợp tác, thu hút nguồn lực, xây dựng nền tảng hợp tác đa phương để thiết lập bộ phận cho các doanh nghiệp Việt Nam gia tăng giá trị và nâng cao vị thế trong chuỗi giá trị toàn cầu. Thông qua việc tìm kiếm và vinh danh các giải pháp, chương trình sẽ đóng góp vào mục tiêu chung lan tỏa nhận thức về tầm quan trọng và giá trị của ngành công nghiệp bán dẫn và trí tuệ nhân tạo, khuyến nghị và kết nối doanh nghiệp Việt Nam với các giải pháp phục vụ nâng cấp cải tiến vận hành doanh nghiệp, cải thiện hiệu suất, phát triển các sản phẩm và dịch vụ mới, nhằm gia tăng lợi thế cạnh tranh của doanh nghiệp Việt

trên thị trường thế giới.

Về cấu trúc, Chương trình năm 2024 bao gồm 3 nhóm:

Nhóm doanh nghiệp lớn đổi mới sáng tạo: Các doanh nghiệp lớn đổi mới sáng tạo với các giải pháp tích hợp, đã được thị trường kiểm chứng và sẵn sàng triển khai ở quy mô lớn.

Nhóm doanh nghiệp SMEs đổi mới sáng tạo: Các doanh nghiệp nhỏ và vừa đổi mới sáng tạo đã có các sản phẩm, dịch vụ thực tế về công nghệ bán dẫn và trí tuệ nhân tạo, đã triển khai thực tế trên thị trường và đã có doanh thu.

Nhóm doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo (Startups): Các dự án đổi mới sáng tạo và công ty khởi nghiệp đang có các ý tưởng; đề xuất; mô hình tiếp cận mới hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa tham gia chuỗi giá trị chung ngành bán dẫn & trí tuệ nhân tạo. Các Trường/Viện đào tạo nghiên cứu, đã và đang hoạt động trong ngành vi mạch bán dẫn và trí tuệ nhân tạo.

Chương trình sẽ kéo dài tới tháng 10 năm 2024 với các mốc thời gian quan trọng: Tháng 3-7/2024: Các buổi thông tin trao đổi tư vấn cho các đơn vị quan tâm; Đến ngày 5/8/2024: Hạn chót nộp hồ sơ; Tháng 8/2024: Vòng sơ loại xét duyệt hồ sơ; Tháng 9-10/2024: Các vòng đánh giá và phỏng vấn trực tiếp; Tháng 10/2024: Lễ vinh danh Giải pháp đổi mới sáng tạo 2024 ■

Theo vista.gov.vn

DIỄN ĐÀN “ĐỔI MỚI SÁNG TẠO TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG”

Tạp chí Kinh tế và Dự báo (Viện Chiến lược phát triển - Bộ Kế hoạch và Đầu tư) tổ chức Diễn đàn “*Đổi mới sáng tạo trong bối cảnh chuyển đổi số và phát triển bền vững*” nhằm cung cấp thông tin chính sách, cũng như các điều kiện hỗ trợ cụ thể từ cơ quan quản lý nhà nước, cụ thể là từ Bộ Kế hoạch và Đầu tư và các cơ quan liên quan cho nỗ lực đổi mới sáng tạo (ĐMST) của doanh nghiệp Việt Nam.

Ngày 11/5/2022, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 569/QĐ-TTg về “*Chiến lược phát triển khoa học, công nghệ và ĐMST đến năm 2030*”. Trong đó, đặt ra mục tiêu nâng cao đóng góp của khoa học và công nghệ và ĐMST vào tăng trưởng kinh tế thông qua các hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ của các viện nghiên cứu và trường đại học, hoạt động đổi mới công nghệ, nâng cao năng lực quản trị, tổ chức trong doanh nghiệp.

Trên cơ sở hiện thực hóa mục tiêu đặt ra, thời gian qua, nhiều cơ chế, chính sách khuyến khích và hỗ trợ doanh nghiệp đầu tư nghiên cứu, đổi mới công nghệ đã được ban hành và có những tác động tích cực giúp các doanh nghiệp nâng cao năng suất, chất lượng, cũng như năng lực cạnh tranh của sản phẩm, dịch vụ; khuyến khích doanh nghiệp và khu vực tư nhân thành lập viện nghiên cứu và doanh nghiệp khoa học và công nghệ... Những cơ chế, chính sách đó đã đem lại những kết quả tích cực. Theo Báo cáo Chỉ số ĐMST toàn cầu năm 2023 (Global Innovation Index - GII 2023), Việt Nam có sự cải thiện khi tăng 2 hạng, từ vị trí 48 lên 46/132 quốc gia, nền kinh tế về ĐMST toàn cầu, đồng thời, đứng thứ 4 trong khu vực ASEAN và nằm trong top dẫn đầu của các nền kinh tế đang phát triển.

Đánh giá về trình độ phát triển tương quan giữa các khu vực của Việt Nam, hiện nay, đầu tàu của hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST vẫn là Thủ đô Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh. Theo Trung tâm Nghiên cứu và Lập bản đồ hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu (Startup Blink), 2 thành phố này

nằm trong top 200 thành phố có hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST năng động nhất toàn cầu trong năm 2023 (TP. Hồ Chí Minh đứng thứ 114, Hà Nội đứng thứ 174). Đầu tư cho khởi nghiệp ĐMST của Việt Nam vẫn giữ được mức phát triển tương đối tốt so với khu vực ASEAN với 56 dự án, tổng vốn đầu tư gần 500 triệu USD trong 6 tháng đầu năm 2023. Tính đến thời điểm hiện tại, Việt Nam có tổng cộng 4 kỳ lân công nghệ được định giá trên 1 tỷ USD bao gồm: VNG, VNLife, MoMo, Sky Mavis. Trong đó, VNG và Sky Mavis là những cái tên nổi bật trong mảng game trực tuyến.

Chia sẻ tại Diễn đàn, ông Đỗ Tiến Thịnh, Phó Giám đốc Trung tâm Đổi mới Sáng tạo quốc gia (NIC), Bộ Kế hoạch và Đầu tư cho biết, sau khi có Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa, Luật Đầu tư, Nghị quyết số 98 của Quốc hội..., các cơ chế, chính sách đã bao phủ hơn về ưu đãi đầu tư cho các dự án đầu tư khởi nghiệp sáng tạo, trung tâm ĐMST (so với trước đây tập trung ưu đãi theo ngành nghề và địa bàn đầu tư). Việc quy định ưu đãi đầu tư cho các trung tâm ĐMST do doanh nghiệp thành lập là một bước tiến lớn trong chính sách. Các ưu đãi cho cá nhân (chuyên gia, người lao động trong các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo) bước đầu được quan tâm. Các cơ chế, chính sách hỗ trợ về nguồn vốn, về cơ chế thí điểm (sandbox) cho ĐMST đã được quan tâm hơn và một số văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến vấn đề này đang được nghiên cứu, sửa đổi. Đến nay, các hoạt động hỗ trợ ĐMST cũng gia tăng về chất lượng, số lượng, điển hình như: Diễn đàn Quỹ Đầu tư ĐMST (VVS); Triển lãm Quốc tế ĐMST Việt Nam (VIIE); Hợp tác với Google nâng cao năng lực số; Hỗ trợ kết nối doanh nghiệp, quỹ đầu tư; Hỗ trợ không gian làm việc, hệ thống phòng Lab, kết nối doanh nghiệp, quỹ đầu tư, trường đại học...

Tại diễn đàn, ông Đỗ Tiến Thịnh đã đề xuất một số vấn đề cần nghiên cứu, trao đổi, trong đó,

(Xem tiếp trang 6)

HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VIỆT NAM SẮP BƯỚC VÀO GIAI ĐOẠN MỚI

Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại Việt Nam đã trải qua 2 lần sóng đầu tư và 3 giai đoạn phát triển, đánh dấu kỷ lục nhận đầu tư lên tới 1,4 tỷ USD vào năm 2021. Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) hiện đang phối hợp với các bộ, ngành, địa phương thúc đẩy các hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Việt Nam đi tới giai đoạn hội nhập.

Theo Bộ KH&CN, Việt Nam đã trải qua 2 lần sóng đầu tư cho khởi nghiệp sáng tạo. Lần sóng đầu tiên là những năm 2000, với việc ban hành Luật Doanh nghiệp và sự ra đời của các quỹ đầu tư của Hoa Kỳ tại Việt Nam như Quỹ IDG Venture quy mô 100 triệu USD.

Tiếp đó, vào những năm 2010 với sự bùng nổ của Internet, Việt Nam đón nhận làn sóng đầu tư của các quỹ đầu tư Nhật Bản, điển hình như quỹ CyberAgent đã đầu tư cho hơn 40 doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, tiêu biểu trong lĩnh vực thương mại điện tử như: Tiki, Sendo...

Nâng tầm hệ sinh thái khởi nghiệp của Việt Nam từ những chính sách kiến tạo

Sau 7 năm triển khai Đề án Hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo quốc gia (Đề án 844), nếu chiếu theo thang đánh giá về hệ sinh thái gồm 4 giai đoạn: Kích hoạt (Activation), Toàn cầu hóa (Globalization), Thu hút (Attraction) và Hội nhập (Integration) thì Việt Nam đã trải qua 3 giai đoạn. Cụ thể:

Giai đoạn đầu tiên là kích hoạt (2013-2016). Trong đó, năm 2013-2015, Chính phủ Việt Nam bước đầu tập trung hình thành hành lang pháp lý về phát triển thị trường KH&CN, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho thể hệ các doanh nghiệp mới, giàu sức sáng tạo phát triển, mở rộng, đủ sức cạnh tranh với các thị trường quốc tế.

Đồng thời, triển khai thí điểm mô hình hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo theo các nước phát triển, như Đề án thương mại hóa công nghệ theo mô hình Thung lũng Silicon tại Việt Nam (VSV), chính thức được phê duyệt và triển khai từ năm 2013, theo Quyết định số 1383/QĐ-BKHCN. Ngoài vai trò hỗ trợ tài chính, VSV còn là cầu

nối mở đường cho các doanh nghiệp khởi nghiệp gặp gỡ với các nhà đầu tư, chuyên gia trong lĩnh vực tương ứng. Đây cũng là giai đoạn Việt Nam đào tạo ra các hạt giống hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo ban đầu, điển hình như thông qua sự hỗ trợ từ Chương trình Đối tác Đổi mới Sáng tạo Việt Nam - Phần Lan (IPP2).

Năm 2016, từ kết quả trên, Bộ KH&CN trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Việt Nam đến năm 2025” (Đề án 844) để phát triển hệ sinh thái rộng và đồng đều.

Nhìn chung giai đoạn này, hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở Việt Nam đã chứng kiến sự tăng trưởng đáng kể về cả số lượng và chất lượng của các cơ sở ươm tạo và thúc đẩy kinh doanh khi có khoảng 1.800 doanh nghiệp khởi nghiệp, 21 cơ sở ươm tạo và 7 tổ chức thúc đẩy kinh doanh.

Tiếp theo là giai đoạn toàn cầu hóa (2017-2020). Giai đoạn này, Chính phủ đã thúc đẩy hệ sinh thái khởi nghiệp phát triển mạnh mẽ hơn với sự hỗ trợ tài chính thông qua Chương trình hỗ trợ khởi nghiệp nhanh, cung cấp vốn rủi ro cho các doanh nghiệp mới thành lập.

Các startup giai đoạn này đã huy động được nguồn vốn từ nhiều nhà đầu tư trong và ngoài nước. Năm 2019, Việt Nam vươn lên đứng thứ 3 trong số các quốc gia ASEAN về tốc độ tăng trưởng của hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo, chỉ sau Indonesia và Singapore; lượng vốn đầu tư mạo hiểm tăng từ 5% năm 2018 lên 17% trong tổng vốn đầu tư cho startup ở khu vực.

Vị thế ngày càng được cải thiện trên trường quốc tế

Giai đoạn thứ ba là giai đoạn thu hút (2021-2023). Trong giai đoạn này, hệ sinh thái trên đà tăng trưởng nhưng bị chững lại vì đại dịch Covid-19.

Song với sự nỗ lực, cố gắng không ngừng của các nhà sáng lập, các doanh nghiệp và sự hỗ trợ kịp thời từ Chính phủ, hệ sinh thái đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp ở nước ta đã có những bước

hồi phục ấn tượng. Năm 2021 là năm nền kinh tế gặp nhiều khó khăn vì dịch Covid-19 nhưng cũng là năm kỷ lục của đầu tư mạo hiểm tại Việt Nam với tổng số tiền đầu tư đạt 1,4 tỷ USD.

Sau thời kỳ Covid-19, thu hút vốn đầu tư mạo hiểm tại Việt Nam đã dần tăng trưởng trở lại, với 634 triệu USD năm 2022 và đạt 413 triệu USD trong nửa đầu năm 2023.

Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo quốc gia đến nay đã hình thành, bao gồm đầy đủ các thành phần quan trọng: Các cá nhân, tổ chức khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, nhà đầu tư thiên thần, quỹ đầu tư mạo hiểm, tổ chức hỗ trợ kinh doanh, vườn ươm, công viên nghiên cứu, trường đại học, mạng lưới các huấn luyện viên/tư vấn, các cơ sở hỗ trợ nghiên cứu và khởi nghiệp tại các trường đại học, viện nghiên cứu...

Các thành tố trong hệ sinh thái chính sách, tài chính, văn hoá, thị trường, nhân lực và các hỗ trợ ngày càng có những liên kết khăng khít, tương tác và hỗ trợ nhau để thúc đẩy tinh thần kinh doanh, đổi mới sáng tạo và sự thịnh vượng của nền kinh tế.

Nhìn chung, với lực lượng lao động dồi dào, hạ tầng công nghệ ngày càng được đầu tư và phát triển cùng với sự dẫn dắt của Chính phủ, Bộ KH&CN, vị thế hệ sinh thái khởi nghiệp của Việt Nam ngày càng được cải thiện trên trường

quốc tế...

Theo Báo cáo chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu (GII) mới công bố vào tháng 10/2023, Việt Nam tiếp tục có sự cải thiện thứ hạng đầu vào đổi mới sáng tạo: Tăng 2 bậc so với năm 2022, từ vị trí 48 lên 46 trên 132 quốc gia xếp hạng.

Hiện nay, Việt Nam có trên 3.000 doanh nghiệp khởi nghiệp; trên 140 trường đại học, viện nghiên cứu tổ chức hoạt động khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo với các vườn ươm, trung tâm, câu lạc bộ hỗ trợ khởi nghiệp.

Hệ sinh thái ở các địa phương như Đà Nẵng, Hải Phòng, Quảng Nam, Nghệ An, Bình Dương... đang có tiềm năng phát triển lớn, cần được chú trọng với mục tiêu nâng cao số lượng, chất lượng khởi nghiệp sáng tạo, cải thiện môi trường kinh doanh, lọt top các hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo trên toàn cầu.

Theo StartupBlink, Việt Nam hoàn toàn có khả năng vươn lên vượt Thái Lan, trở thành hệ sinh thái đứng thứ 4 trong khu vực Đông Nam Á, với đà tăng trưởng hiện nay.

Bộ KH&CN cho biết, sau khoảng thời gian phục hồi hậu đại dịch Covid-19, Bộ đang phối hợp các các bộ, ban, ngành và các địa phương trên cả nước thúc đẩy các hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Việt Nam đi tới giai đoạn hội nhập ■

Theo baohinhphu.vn

DIỄN ĐÀN “ĐỔI MỚI...” (Tiếp theo trang 4)

cần kết hợp giữa các xu thế quốc tế và trong nước (về kỹ thuật: như các công nghệ mới; về kinh tế: như kinh tế số, kinh tế chia sẻ; về xã hội: như vấn đề an ninh thông tin cá nhân, cân bằng cuộc sống, già hóa dân số; về môi trường: như xu thế quản lý hiệu quả nguồn lực khan hiếm) và thế mạnh của Việt Nam hoặc từng địa phương, từng doanh nghiệp (hạ tầng công nghệ, nguồn nhân lực...) để lựa chọn con đường thực hiện ĐMST.

Tại diễn đàn, các đại biểu đã trao đổi về các vấn đề như: hoàn thiện các cơ chế, chính sách; tận dụng các cơ hội xây dựng Quy hoạch phát triển để xây dựng các khu vực, trung tâm ĐMST; những điểm nghẽn dễ làm, dễ sửa nhưng có tác

động lớn trước; các cơ chế, chính sách ĐMST khu vực công; tháo nhanh các nút thắt về điều kiện kinh doanh; thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù để thúc đẩy ĐMST trong một số lĩnh vực quan trọng, mới nổi (lĩnh vực kinh doanh, công nghệ); bổ sung các giải pháp khuyến khích như: fintech, sàn giao dịch tín chỉ các-bon..., huy động nguồn lực cho ĐMST như: quỹ đầu tư mạo hiểm, gọi vốn cộng đồng...; huy động nguồn vốn của các dự án hỗ trợ ODA, xây dựng Chương trình, dự án lớn dài hạn, có trọng điểm sử dụng ngân sách nhà nước để tài trợ, hỗ trợ cho các trung tâm ĐMST và khởi nghiệp; doanh nghiệp, startups, nhân tài ■

Theo vista.gov.vn